

RAADSVORSTEL GEMEENTE BUREN

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
	2-6-2026	16-6-2026	D.247794 Z.077069

Portefeuillehouder J.P. Neven

Begrotingsprogramma Fysieke leefomgeving: ruimtelijke ordening

Onderwerp Mandaat mer-beoordeling

Voorgesteld besluit

- Gelet op artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 16.36, vijfde lid, en artikel 16.43, tweede lid, van de Omgevingswet, burgemeester en wethouders mandaat te verlenen tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing, wanneer de gemeenteraad het bevoegd gezag is voor het vaststellen van een (omgevings)plan of project waar de mer-beoordeling betrekking op heeft;
- Gelet op artikel 10:12 van de Awb Burgemeester en wethouders te machtigen tot:
 - het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.38 van de Omgevingswet);
 - het adviseren over reikwijdte en detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport (artikel 16.46 van de Omgevingswet);
 - het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uit te brengen over het milieurapport (artikel 16.39 en artikel 16.47 van de Omgevingswet).

Samenvatting van het voorstel

Onder de Omgevingswet ligt de bevoegdheid tot het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing niet meer automatisch bij het uitvoerende bestuursorgaan (burgemeester en wethouders). Burgemeester en wethouders moeten deze bevoegdheid gemandateerd krijgen van de gemeenteraad om de bevoegdheid uit te kunnen oefenen. Met dit raadsbesluit mandateert de gemeenteraad het college van burgemeesters en wethouders tot het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing zodat deze genomen kan worden in de voorbereiding van een plan of project. Daarnaast machtigt de gemeenteraad met dit besluit het college om uitvoering te geven aan een aantal handelingen die nodig kunnen zijn in de voorbereiding van een milieueffectrapport, zoals het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren.

1. Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn er enkele procedurele wijzigingen in de wetgeving rond de milieueffectrapportage (mer) van kracht geworden. Onder het oude recht bepaalde artikel 7.1, vierde lid, van de Wet milieubeheer dat zowel het college als de gemeenteraad een mer-beoordelingsbesluit konden nemen. Onder de Omgevingswet ontbreekt een met artikel 7.1, vierde lid, vergelijkbare bepaling. Dit betekent dat, wanneer de gemeenteraad het bevoegd gezag is, het college door de gemeenteraad gemandateerd moet zijn om een mer-beoordelingsbeslissing te nemen. Dit voorstel voorziet in deze mandatering om efficiency te vergroten en vertraging in het proces van met name omgevingsplanwijzigingen te voorkomen. De praktijk onder de Wet ruimtelijke ordening, toen het college altijd de mer-beoordelingsbeslissing nam, wordt daarmee voortgezet.

Een mer-beoordelingsbeslissing is een beslissing van het bevoegd gezag waarin wordt beoordeeld of bij de voorbereiding van het besluit voor de betreffende activiteit, vanwege aanzienlijke milieueffecten, een milieueffectrapport moet worden gemaakt. In het Omgevingsbesluit wordt gesproken over een beslissing (artikel 11.11). Onder de Wet milieubeheer werd vaak gesproken over het mer-beoordelingsbesluit. In dit voorstel wordt het Omgevingsbesluit gevolgd en de term mer-beoordelingsbeslissing gebruikt.

Een mer-beoordelingsbeslissing kan nodig zijn bij een project of bij een (omgevings)plan, bijvoorbeeld bij woningbouwprojecten, uitbreiding of wijziging van verblijfsrecreatieterreinen of zonneparken. Uit artikel 16.43, tweede lid, Omgevingswet volgt dat het bevoegd gezag beoordeelt of er sprake is van aanzienlijke milieueffecten en of bij de voorbereiding van het besluit bij een project een milieueffectrapport moet worden gemaakt: de project-mer-beoordeling. Uit artikel 16.36, vijfde lid, Omgevingswet volgt dat het bevoegd gezag beoordeelt of er sprake is van aanzienlijke milieueffecten en of bij de voorbereiding van het plan of project een milieueffectrapport moet worden gemaakt: de plan-mer-beoordeling. Voor de Omgevingswet geldt dat onder bevoegd gezag moet worden verstaan het orgaan dat het mer-beoordelingsplichtige besluit neemt. Bij bijvoorbeeld het omgevingsplan is dit in beginsel de gemeenteraad. Als de omgevingsvergunning het mer-beoordelingsplichtige besluit is, dan is het college het bevoegd gezag. Omdat de Omgevingswet niet een artikel kent dat stelt dat zowel het college als de gemeenteraad een mer-beoordelingsbeslissing kunnen nemen, is de gemeenteraad het bevoegd gezag tot het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing als zij ook het bevoegd gezag is voor het uiteindelijke besluit. Omdat de mer-beoordelingsbeslissing genomen wordt in de voorbereiding van een besluit is het wenselijk, dat de gemeenteraad het college mandateert tot het nemen van deze beslissing. Op deze manier sluit de werkwijze aan op de praktijk zoals die bestond onder het oude recht. Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing door het College levert tijdswinst op in de voorbereiding van een plan of project en geeft initiatiefnemer eerder duidelijkheid over het wel of niet noodzakelijk zijn van een milieueffectrapport. Het mandateren van de mer-beoordelingsbeslissing wordt door het Rijk naar voren gebracht als mogelijkheid om de bestaande werkwijze onder de Omgevingswet voort te zetten. Naast de mandatering van de mer-beoordelingsbeslissing is ook het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren als beslispunt toegevoegd. In de Omgevingswet staat namelijk dat 'het bevoegd gezag' dit doet. Het Rijk geeft niet aan dat dit nodig is, maar om juridische risico's te voorkomen is dit hier opgenomen via een machtiging.

2. Doel / meetbaar effect

Door burgemeester en wethouders te mandateren voor de mer-beoordelingsbeslissing en te machtigen voor enkele werkzaamheden rond het milieueffectrapport verloopt besluitvorming bij plannen en projecten waarbij een mer-beoordeling of milieueffectrapport nodig is sneller en effectiever.

3. Wettelijke- en beleidskaders

Algemene wet bestuursrecht afdeling 10.1.1. Mandaat
[wetten.nl - Regeling - Algemene wet bestuursrecht - BWBR0005537](#)
Omgevingswet afdeling 16.4 Milieueffectrapportage
[wetten.nl - Regeling - Omgevingswet - BWBR0037885](#)
Omgevingsbesluit hoofdstuk 11 Milieueffectrapportage
[wetten.nl - Regeling - Omgevingsbesluit - BWBR0041278](#)

4. Argumenten

4.1. De bevoegdheid blijft bij de gemeenteraad maar kan ook door het college in mandaat worden uitgeoefend

Op grond van artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan een bestuursorgaan een aan haar toekomende bevoegdheid mandateren. Dit mandaat kan worden verleend aan een ander bestuursorgaan, in dit geval burgemeester en wethouders. De mandaatverlening doet niets af aan de bevoegdheid van de gemeenteraad om een mer-beoordelingsbeslissing te nemen.¹ De mandaatverlening kan op elk moment door de gemeenteraad worden ingetrokken.² De bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om een mer-beoordelingsbesluit te nemen ontstaat door de mandaatverlening. De aard van de bevoegdheid mag zich niet tegen de mandaatverlening verzetten.³ In dit geval verzet de aard van de bevoegdheid zich niet tegen de

¹ Artikel 10:7 Awb.

² Artikel 10:8 Awb.

³ Artikel 10:3 lid 1 Awb.

mandaatverlening. Het is een bevoegdheid die door burgemeester en wethouders kan worden uitgeoefend. Dat is in het verleden ook gebeurd.

4.2. Voor uitvoeringshandelingen door het college is machtiging nodig

Om uitvoering te geven aan een aantal handelingen die nodig kunnen zijn in de voorbereiding van een Milieueffectrapport wordt het college gemachtigd. Hier is sprake van machtiging omdat het handelingen betreft en niet een besluit.

4.3. De mer-beoordeling is onderdeel van de voorbereiding van een plan of besluit

Het resultaat van de mer-beoordeling moet worden opgenomen in het ontwerp van het plan of besluit, om zo te voldoen aan artikel 11.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit (voor plannen) of artikel 11.11, tweede lid, van het Omgevingsbesluit (voor projecten). Het college bereidt een plan of project voor ten behoeve van de besluitvorming. Het nemen van de mer-beoordelingsbeslissing past hierbij.

4.4. De mandatering levert tijdswinst op in de voorbereiding van een plan of project

Wanneer de gemeenteraad in de voorbereiding een mer-beoordelingsbeslissing moet nemen bestaat het risico dat dit vertraging geeft in de procedure, omdat voorafgaand of gelijktijdig met de ter inzagelegging van het ontwerpplan er een raadsbesluit nodig is, ook voor de kleinere plannen. Daarbij komt nog dat in artikel 11.11, eerste lid, van het Omgevingsbesluit staat dat het bevoegd gezag binnen zes weken na ontvangst van de mededeling vanuit het project, de beslissing neemt of er een milieueffectrapport gemaakt moet worden. Deze termijn kan niet gehaald worden als er een raadsbesluit nodig.

De mandatering en machtiging maakt de voorbereiding van projecten en plannen die uiteindelijk door de gemeenteraad worden vastgesteld sneller en effectiever. Zolang de mandatering voor de mer-beoordelingsbeslissing niet formeel is geregeld bestaat het risico dat initiatieven vertraging oplopen doordat een raadsbesluit genomen moet worden in de voorbereiding.

4.5. Machtiging van voorbereidingshandelingen aan burgemeester en wethouders geeft juridisch duidelijkheid

Naast de mandatering van de mer-beoordelingsbeslissing is ook het raadplegen van bestuursorganen en instanties over de reikwijdte en het detailniveau, het adviseren over reikwijdte en detailniveau en het in de gelegenheid stellen van de Commissie voor de milieueffectrapportage te adviseren als besispunt toegevoegd. In de Omgevingswet staat namelijk dat 'het bevoegd gezag' dit doet. Het Informatiepunt Leefomgeving stelt dat de voorbereidende handelingen voor een milieueffectrapport horen bij de taak van het burgemeester en wethouders, zodat een machtiging hiervoor niet nodig is. Maar om juridische risico's te voorkomen is de machtiging opgenomen in het raadsvoorstel, omdat de wettekst anders suggereert.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing.

6. Financiële consequenties

Niet van toepassing.

7. Juridische consequenties

Na vaststelling van het besluit tot mandatering en machtiging kunnen mer-beoordelingsbeslissingen door het college van burgemeester en wethouders worden genomen. Ook kan het college uitvoerende handelingen ten behoeve van de procedure voor een milieueffectrapport uitvoeren.

8. Participatie

Niet van toepassing.

9. Toekomstoriëntatie

Niet van toepassing.

10. Uitvoering

- Planning en communicatie

Het besluit van de gemeenteraad wordt bekendgemaakt in het Gemeentebblad. Het besluit treedt in werking de dag na publicatie. Het is niet mogelijk beroep tegen het besluit aan te tekenen.

11. Bijlagen

- Raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Buren,

H. Verhoef
secretaris

H.M. Ostendorp
burgemeester